

Önképzőköri foglalkozás

2014. június 20. péntek, 16.00-17.30

Rendkívüli helyszínen tartottuk ma a foglalkozást: a Felszabadulás 3/b Fsz. 1. szám alatt, tagtársunk, Mérayné Bodrogi Katalin lakásán, kedves meghívásra, egy hirtelen kicsinnyé és mássá vált régi-új lakásban, köszönjük.

Az emlékidézésen kívül azért az együtt-gondolkodást is folytattuk, ha ma nem is éppen Bruegel ürügyén. Öt bibliai témástul a következő péntekre hagytuk: következzen a Bábel tornya, majd Saul, az Ószövetség tragikus melankolikusa...

Ma a 17-e keddi könyvheti előadáshoz tértünk vissza, hogy megállapítsuk novella és esszé műfajának különbségeit, miközben a téma, a hely s az idő egyazon: a közelmúlt Romániája, Erdélye, a történelem tere és ideje, „szerelmes földrajza”: egy világ, nagyon is közel hozzánk, mégis ismeretlen, szép és riasztó egyszerre – töprengésre kész. Váradi B. László *Sátorosok* című önéletrajzi esszé-etűdjét olvastuk együtt Bodor Ádám *Egy csöndes látogató* című novellájával, nehéz volna különbséget tenni a kettő között, értékeiket illetően...

Még kipillantottunk az erkély korlátján át Faragó néni házára, a hajdanvolt óriás cseresznyefa helyére, a falra, mely mögött a muraközi szódáslovak vártak a fuvarra, s a félhomályos kisházban a valaha-volt perzsaszőnyeg és ébenfa, karmos lábú asztal helyére.

Hol van a már nem létező (múlt) és a még nem létező (jövő)? Nyilvánvalóan az animus aktsaiban (emlékezet, álom, déjà vu, asszociáció stb.); s mindez egy sajátos, csak az egyénre jellemző időtudatot eredményez. Az idő megalkotása az ön-teremtéssel kerül kapcsolatba. Az én-tudat szaggatottá válik, növekvő számú emlékezettudat jön létre, s e rétegek parvánokként helyeződnek egymás elé. A tartam nem ok-okozati jellegű összefüggéseket tartalmaz; nem előzmények és következmények kapcsolatára utal, hanem szabad teremtés, kaland a tudat labirintusában, korlátlan válogatás és ugrás. Egyfajta diszkontinuitás jön így létre: „az önmagát mint egymásra rakódó s egymással bonyolult, de semmiképpen nem oksági kapcsolatban álló tudatok halmazát megtapasztaló én.”

Maga a narráció is felvállalhatja az önmegőrzés, az önátmentés funkcióit: szembeszegül az idő törő, elveszejtő energiáival. Az elbeszélés nem egyéb, mint jelenlévővé tétel.